

Geldria à Gelre arce seu castro, quod V Vicardus à Póthe vna cum fratre Lupoldo edificasse feruntur, nomen retinuisse dicitur: quamuis complures à Gelduba oppido, cuius frequenter meminit Tacitus, qui illud in Rheni ripa sitú affirmat, iam verò nulla sui reliquit vestigia, appellata credút. alij quoq; aliam nominis rationem referút qui narrant tempore Caroli Calui Imp. circa locum eum, in quo Geldria vrbs est, horrendam quandá ac venenosam belluam ipsq; locis ante id tempus nunquam visam cognitamq;, sub arbore esculo delituisse, magnitudinis immensa, sauitiaq; incomparabilis. hæc agros cáposq; deuastans, nec pecoribus nec iumentis parcens: ipsi etiam hominibus à quibus non abstinuit, vsq; adeo formidabilis ob inexplebilem voracitatem ac atrocitatem euasit, vt finibus suis cedere complures, seq; solitudinibus abdere coegerit. Duo verò cuiusdam à Ponthe eius credo de quo paulo ante mentio facta est, filij: partim vt sibiipsis, partim etiam vt publico vicinorum commodo prodesse, miris technis audaciaq; incredibili belluam aggressi: post dubium variumq; certamen ac luctam, tandem superiores bellua euasere, eaq; interfecta, haud ita procul à Mosa fluuio, ad Narsis ripam in memoriam rei, arcem extruxere cui Gelra nomen fecere, voce ex continuo ac miserabili identidem repetito mugitu eius belluæ, quem, dum caderetur, edebat, mutata Eius verò habitatores vetusti Sicambri fuere, quos iisdem quibus hi Geldrenses sedibus hæsisse, ex Sidonio poeta colligi potest, cum inquit: Sic ripæ duplicis tumore fracto Detonsus Vahali bibat Sicamber. Hi bellicosi, atq; armis mirum in modum addicti erant paulò ante nostra tempora. Hodie humanitatis studia maiore industria sectantur. mercaturæ quoque negotiationique insistent magna ex parte, reliqui mechanicis partim artibus addicti, partim agriculturæ ob soli benignitatem inhiantes, vberimos fructus consequuntur. Ducatus hic Culemburgensem & Burensem comitatus quoque complectitur: insulamque Velauiam, vulgò die Belaw. & Trans Issulanum tractum, in eoque comitatum Zutphanensem & Dominimontensem. Vrbes atque oppida circiter viginti duo in eo numerantur. Nouiomagus vrbs Imperialis, sita ad Rheni ostij, cui Vahali nomen est, sinistram ripam, quod ibidem latissimum habet ac profundissimum alueum, ac eouisque velo vtuntur nauigia, quæ ex Hollandia sursum aduerso flumine contendunt, quòd si inde ulterius progredi nauigio liberit, trahantur oportet. Ciuitas est præpotens, fortis, populosa, munita atque opibus abundans. dignitate fruitur vice comitatus, seu Burggrauatus, eique liberum est, sicut & reliquis Imperij liberis ciuitatibus, cedere monetam: cum Imperio in nulla alia re subiecta sit, quàm vt in eius agnitionis testimonium quotannis modicum aliquid tributi, mittat Aquisgranum, quod est Chirotheca puluere bombardico impleta. Ruremunda ad Ruræ fluuij ostium sita, vbi Mosæ miscetur, vrbs habitatore frequens, situ natura & arte munita. Hinc Zutphanium, à paludibus sic dictum, quas Vchnen ibi vulgò appellant. situm ad ripam dextram Issulæ fluuij, qui Rheni etiam ostium est, ac Plinio & Melæ Fleuum dicitur. Arnhemium, Tacito Arenacum, vrbs est florens vtcunq; ac primaria Velauæ insulæ, cuius territorium paludosum atque vliginosum, syluisq; confitum, quæ ferinarum affatim præbent venatum. Medium istud Rheni ostium præter pristinum quod retinet nomen, Lecca etiam atque Lycus appellatur. præbetq; piscium magnam satis copiam. Geldriæ finitimú est Trans Issulanum, siue prouincia Trans Issulana, Septentrionem versus, in tres diuisa regiunculas quarum quæ Issulæ vicina est, Issulanum vocatur, quæ trans Vidrum, quem Vecht,

vocat

En tibi, amice Lector, nobilis ille clarusq; Ducatus Geldria cum omnibus eius limitibus, multis nauigeris fluminibus abunde insignis, agrorum fertilitate diues presentim apud Batavos, quorum crebra fit mentio apud veteres cum ob miram gl'ie libertatem, tum ob gentis celebratissima in armis Exteritatem, Jam recens ad exemplar eius descriptionis qua prae exuta est Roma per Mich. Trauers.

Johann Bilsenmacher excudit, Coloniae. Clemensbruck. Henricus Nagel fecit.

vocant, sira est, Drentum dicitur quæ verò VVestphaliæ proxima est, Tventa appel-
latur. Habet hæc prouincia vrbes mœnibus cinctas octo. harum omnium Dauentria
caput est, ciuitas ampla nobilisq; sumptuosissimis ædificijs ornata ac populosa, inter
Hanseatice fœderis ciuitates numerata: eius incolæ humani ac hospitales, vnde oriū-
dus geographus Iacobus Dauentriensis, quem præsens quoque Chorographia pri-
mum autorem agnoscit, qui cùm ciuis ac popularis sit meus, indecorum fortasse e-
rit, nimium huius vrbs virtutes à me prædicari, cùm etiam dudum copiosè satis hæc
descripserit reuerendus ille doctissimusque Georgius Bruin Agrippinas patriæ suæ
decus singulare, & quantum in ipso est, liberalium ingeniorum sedulus promotor.
Cùm autem Imperialis sit vrbs Dauentria, neque id moneta ciuitatis solùm testetur,
sed etiam quòd summam siue vltimam iuris sententiam ex camera Spirensi petere at-
que expectare cogantur, quo iure eam sibi vel Hispanus vel ordines Belgij vendicare
velint, nusquam cognoscere potui. hodie tamen planè libera, ac tota sui est furis. Huic
annumerantur Campena & Zvrollis, Naualia Ptolemæo, Imperiales itidè fœderisque
Hanseatice, suntque hæ tres perpetuo inter se fœdere sibi deuinctæ. Ager harũ regio-
num parus ac salutaris. Terra plana est ac humilis, montes rarissimi sunt,
ijdemque syluis saltibusque confiti. Ager est fertilissimus, & ad
quamuis culturam aptus, frumenti in primis ferax,
hinc pascuis fœcundus, vnde pecorum in-
gentes alunt greges. vinum autem
nequaquam gignit.

